

Crna Gora
VLADA CRNE GORE
Broj: 07-024/23-2891/3
Podgorica, 6. jul 2023. godine

USTAVNI SUD CRNE GORE
Gospodin Budimir Šćepanović, predsjednik

PODGORICA

Vlada Crne Gore je, na sjednici održanoj 30. juna 2023. godine, razmotrila **Inicijativu za pokretanje postupka za ocjenu ustavnosti odredbe člana 12 stav 3 Zakona o porezu na nepokretnosti („Službeni list CG“, br. 25/19, 40/22 i 152/22), koju je Ustavnom sudu Crne Gore podnio dr Angjeli Gojčaj advokat iz Tuzi, a Ustavni sud dostavio Vladi radi davanja mišljenja.**

S tim u vezi, Vlada daje sljedeće

M I Š L J E N J E

Podnosilac Inicijative navodi da je odredba člana 12 stav 3 Zakona o porezu na nepokretnosti u suprotnosti s pravnim poretkom Crne Gore. Dalje, ističe da je naznačena odredba kojom je propisano da se za nepokretnosti čiji je vlasnik ili korisnik lice upisano u registar poljoprivrednih proizvođača pravno lice i preduzetnik koji se bavi proizvodnjom, doradom, pakovanjem ili preradom poljoprivrednih proizvoda proizvedenih u Crnoj Gori i koje se koriste za obavljanje ove djelatnosti poreska stopa umanjuje u odnosu na poresku stopu utvrđenu u skladu s članom 9 ovog zakona za 70%, u direktnoj koliziji s članom 22 Ustava Crne Gore, koji garantuje pravo na lokalnu samoupravu, naglašavajući da je odredbom člana 7 Zakona o finansiranju lokalne samouprave propisano da su sopstveni prihodi opštine porez na nepokretnosti.

Nadalje, predmetnom inicijativom se ukazuje da su navedene izmjene pripremljene bez izmjene drugih propisa, kojim bi se lokalnim samoupravama kompenzirali izgubljeni prihodi po osnovu poreza na

nepokretnosti, ističući da prilikom izmjena nijesu konsultovane lokalne samouprave, imajući u vidu da je naznačeni porez njihov osnovni izvor finansiranja, te da su na taj način prekršene obaveze iz Evropske povelje o lokalnoj samoupravi.

Takođe, podnosilac Inicijative ističe da je predmetna izmjena diskriminatorna i nesrazmjerno određena jer za određene lokalne samouprave, prije svega ruralne i manje razvijene opštine, prihod od poreza na nepokretnosti predstavlja znatan dio izvora prihoda s obzirom da imaju najviše poljoprivrednih površina, a za urbane lokalne samouprave prihod po ovom osnovu nije od značaja.

U konačnom, u podnijetoj inicijativi se navodi da je odredba člana 12 stav 3 predmetnog zakona u koliziji i sa stavom 2 iste jer stavlja u povoljniji položaj opštine koje imaju ugostiteljske objekte u odnosu na opštine koje nemaju iste, ali imaju poljoprivredne površine, navodeći da je ova odredba u suprotnosti s članom 8 Ustava Crne Gore, koji propisuje da je zabranjena svaka neposredna ili posredna diskriminacija po bilo kojem osnovu.

Na osnovu navedenog, podnosilac Inicijative predlaže da Ustavni sud Crne Gore prihvati Inicijativu i donese rješenje o pokretanju postupka ocjene ustavnosti odredbe člana 12 stav 3 Zakona o porezu na nepokretnosti („Službeni list CG“, br. 25/19, 40/22 i 152/22), da obustavi izvršenje opštih akata i radnji koje su preduzete na osnovu člana 12 stav 3 Zakona o porezu na nepokretnosti, shodno kojim opštine obračunavaju porez na nepokretnosti, te da se porez na nepokretnosti naplaćuje kao prethodnih godina, prije stupanja na snagu sporne odredbe, kao i da donese odluku da osporena odredba nije u saglasnosti s Ustavom Crne Gore i potvrđenim i objavljenim međunarodnim ugovorima.

S tim u vezi, Vlada smatra da nema osnova za prihvatanje podnijete inicijative.

Važećim zakonom o porezu na nepokretnosti, članom 12 stav 3 propisano je da se za nepokretnosti čiji je vlasnik ili korisnik lice upisano u registar poljoprivrednih proizvođača, pravno lice i preduzetnik koji se bavi proizvodnjom, doradom, pakovanjem ili preradom poljoprivrednih proizvoda proizvedenih u Crnoj Gori, koje se koriste za obavljanje ove djelatnosti, poreska stopa umanjuje u odnosu na poresku stopu utvrđenu u skladu s članom 9 ovog zakona za 70%.

Imajući u vidu član 12 stav 3 Zakona o porezu na nepokretnosti, kao i navode iz predmetne inicijative, nejasno je na koji način podnosilac smatra da je izmjena Zakona o porezu na nepokretnosti, konkretno stava 3 člana 12 istog, diskriminatorna i nesrazmjerno određena, imajući u vidu činjenicu da je intencija uvođenja navedene olakšice za lica koja su upisana u registar

poljoprivrednih proizvođača, kao i za lica koja se bave proizvodnjom, doradom, pakovanjem ili preradom poljoprivrednih proizvoda proizvedenih u Crnoj Gori, podsticanje razvoja poljoprivredne proizvodnje u Crnoj Gori, naročito jer navedena povlastica nije dovoljno razvijena.

Naime, činjenica je da Crnu Goru karakteriše veći uvoz proizvoda, čak i proizvoda koji se mogu proizvoditi na njenom području, te da bi se podsticanjem razvoja poljoprivredne proizvodnje smanjio uvoz i povećao izvoz proizvoda na inostrano tržište, od kojeg bi država ostvarila brojne benefite.

Nadalje, neosnovani su i navodi podnosioca Inicijative koji se odnose na činjenicu da je naznačenim zakonom propisana mogućnost smanjenja poreske obaveze za ugostiteljske objekte – norma nije imperativnog karaktera, a za poljoprivredna zemljišta koja koriste registrovani poljoprivredni proizvođači jeste, imajući u vidu da su naznačenim zakonom, kao i drugim poreskim propisima, utvrđene brojne poreske olakšice i poreska oslobođenja, koje predstavljaju znatne prihode lokalnih samouprava, pa se iste ne smatraju diskriminatorским, niti se navodi da olakšice ili oslobođenja dovode do umanjenja prihoda lokalnih samouprava.

Takođe, neosnovani su navodi da se usvojenom izmjenom u cjelosti ukida osnovni izvor finansiranja lokalnih samouprava i time ugrožava ekonomska održivost određenih lokalnih samouprava, imajući u vidu da lokalne samouprave ne ostvaruju prihode isključivo od poljoprivrednog zemljišta, niti se stanovništvo u brojnim lokalnim samoupravama većinski bavi poljoprivrednom proizvodnjom. Ukoliko su navodi iz Inicijative osnovani, Crna Gora ne bi ostvarila veći uvoz proizvoda koji mogu proizvoditi domaći proizvođači, kako je ranije naznačeno, niti bi država izmjenama ovog zakona koristila podsticaje u cilju stimulisanja njenih područja, odnosno njihovog stanovništva, koje ima mogućnost da obrađivanjem zemljišta, proizvode plasira na domaćem i inostranom tržištu, te na taj način ostvari prihode koji su značajni i za državu. Takođe, značajno je istaći da je izmjenama Zakona o porezu na nepokretnosti, objavljenim u „Službenom listu Crne Gore“, broj 25/19, predviđeno da se za nepokretnosti čiji je vlasnik ili korisnik lice upisano u registar poljoprivrednih proizvođača, pravno lice i preduzetnik koji se bavi proizvodnjom, doradom, pakovanjem ili preradom poljoprivrednih proizvoda proizvedenih u Crnoj Gori, a koje se koriste za obavljanje ove djelatnosti, poreska stopa može umanjiti u odnosu na poresku stopu utvrđenu u skladu s članom 9 ovog zakona do 90% poreske obaveze. Ova norma nije diskriminatorска, imajući u vidu da lokalne samouprave primjenom navedene norme ostvaruju mogućnost poreske olakšice. S obzirom da lokalne samouprave nijesu na odgovarajući način prepoznale

neophodnost podsticanja razvoja poljoprivrede u Crnoj Gori, predložena je izmjena navedene norme koja je imperativnog karaktera.

Imajući u vidu navedeno, Vlada smatra da je diskriminatorska inicijativa koja, u cilju ostvarivanja prihoda za lokalne samouprave, uskraćuje prihode i razvoj poljoprivrednih proizvođača, a država propisima obezbjeđuje brojne podsticajne mjere za druge grane privrede, pa se time dovodi u pitanje položaj poljoprivrednih proizvođača u Crnoj Gori, koji su od krucijalnog značaja.

Na osnovu iznijetih razloga, Vlada je mišljenja da je odredba člana 12 stav 3 Zakona o porezu na nepokretnosti u skladu s Ustavom i pravnim sistemom Crne Gore, te da nije narušeno nijedno od Ustavom utvrđenih načela.

PREDSJEDNIK
Dr Dritan Abazović